

GODOT'YU BEKLERKEN GÜNCEİ

Evren KESKİN

*Süleyman Demirel Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi
Sahne Sanatları Bölümü-Dramatik Yazarlık Anasanat Dalı Öğrencisi*

2009 yılı Kasım ayının sonuydu. Her yıl bu tarihlerde, Sahne Sanatları bölümlerindeki akademisyenler ve öğrenciler, 27 Mart Dünya Tiyatrolar Günü'nde hangi oyunu sergileyeceklerini düşünmeye başlarlar. Hoş; insanın varoluşu sorguladığı, kavramaya çalıştığı, ifade edebildiği en önemli sanatlardan biri olan tiyatro, bizim ülkemizde bir gün kutlanır. Diğer ülkelere bakıldığında ise, toplumların ekonomik, kültürel, sosyal gelişimlerine orantılı olarak bu bir günün, haftalar ya da aylar olarak artış gösterdiğini görürsünüz. Bir bakmışsınız ki, yıl boyunca tiyatro faaliyetleri durmaz olmuş. Acaba insan hakları, toplumsal refah v.b. gibi kavramların bununla ilişkisi olabilir mi? Düşünmek lazım.

Düşünmek lazım deriz biz de kendimize ve birbirimize. "Şimdi nereden nereye, bize her Kasım'da 27 Mart'ta sergilenecek oyunlar düşünülür derken lafı nereye bağladın." diyeceksiniz. Cümlelerimi, düşünmek kavramından Süleyman Demirel Üniversitesi, Sahne Sanatları Bölümü'nün bu sene 27 Mart Dünya Tiyatrolar Günü'nde sergilediği "Godot'yu Beklerken" oyununa bağlıyorum. Bildiğiniz gibi düşünme eylemini dille gerçekleştiriyoruz. Yani dili düşünmek için bir araç olarak kullanıyoruz. Oysa Kasım ayında, bölümümüzün akademisyenleri, bize dille ilerleyen, bilinç akışımızı kesintiye uğratan, insanların birbirleriyle iletişim kuramaması sorununu sahneye taşıyan, sahne tasarımı açısından birçok yenilik getirerek görüntüyü daha etkin kullanan, kısacası alışığımızın dışında, bildiğimiz kalıpları kıran bir

tiyatro anlayışıyla sergileyeceğimiz bir oyunu sergilemeye karar verdiklerini söylediler. Bu “Godot’yu Beklerken”di.

Bu karar, tüm bölüm öğrencileri için birçok belirsizliği ve soru işaretini beraberinde getiriyordu. Tedirginliğimizin dayanağı; tiyatronun, toplumların ekonomik, sosyal, siyasal hareketliliğinden belki de en çok etkilenen sanat olmasıydı. Bir toplumda, bu konulardaki gelişmeleri kısa bir süre içinde sahnede görürsünüz. Absürd Tiyatro da 2. Dünya Savaşı’ndan etkilenen Avrupa kıtasında doğmuş bir sanat akımıydı. Peki farklı toplumsal dinamiklere sahip Avrupalılarla nasıl ortak bir paydada buluşacaktık? “Godot’yu Beklerken” oyununda kendi sorunlarımızı bulup, gösterebilecek miydik?

İşte bu noktada, kültürler üstü bir anlayışa, evrensel ve insanî bir bakış açısına güvendik. 20.yy ortalarında birkaç yazar tarafından temsil edilen, yaşama, sorunlarımıza, ölümlü olmamıza rağmen neden çabaladığımıza, bu çabalamamızı daha anlamlı kılıp kılamayacağımıza ya da anlamsız mı olduğuna dair sorulara cevap arayan bu akımın, günümüz Türk insanına tanıtılması gerektiğini düşündük. Sorular ve sorunlar sadece Avrupalının değildi, onlar sadece yaşadıkları savaşlar sonucunda bunları sorgulamaları gerektiğini fark etmişlerdi. Tartışmalarımızda kimi zaman Absürd Tiyatro’nun varoluş koşullarını yaratan toplumsal durumların, bir toplumda savaş olmadan da ortaya çıkabileceğinden bahsettik. Ülkemizde yaşanan ekonomik, sosyal, siyasal sorunlar kimi zaman bizi savaştan bir toplum kadar güçsüz düşürüyor. Peki savaştığımız kim ya da ne? Belki de alışkanlıklarımızdan dolayı yeni olanla savaşıyoruz. Yeni bir bakış açısının, bizi bireysel ve toplumsal statükomuzdan koparacağından korkuyoruz.

Çalışmalar sırasında, genelde Absürd Tiyatro’nun, özelde “Godot’yu Beklerken” oyununun yazarı Samuel Beckett’in yaşama ve ölüme nasıl baktığını, bu kavramlar üzerine yaşamını kuran insanın, gerçeği nasıl

algıladığını tartışarak, yukarıda sıraladığım durumlara nasıl bir bakış açısı getireceğimizi bulmaya çalıştık.

Ne yazık ki ülkemizde, farklılıklardan çok, geçmişte üretilenleri tekrar etmek teşvik ediliyor. Biliyorum, bu, söylemlerimizde böyle değil. Teknolojik gelişmeler, sosyal paylaşımların artması, her alanda yenilikçi bakış açılarının öne sürülüyor olması; bize çeşitliliklerin ve farklılıkların arttığı fikrini veriyor ama eylemlerimizde hâla eskinin güvenli limanına sığınmışlığımız ortaya çıkıyor.

“Godot’yu Beklerken” ekibi, gerçeği yeniden sorgulamanın heyecanıyla yola çıktı. Bunu yaparken birçok zorlukla karşılaştık ama Isparta’da seyirciye sıradan olanın dışında bir anlayışla yorumlanmış, gerçekten emek harcanmış bir oyun izletmek istedik. Tutkumuzun ve emeğimizin sonucu şimdi sizlerde canlanmayı bekliyor.